

**PODSUMOWANIE
UZASADNIAJĄCE WYBÓR PRZYJĘTEGO DOKUMENTU:
Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego
na lata 2025-2028**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.	3
2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.	3
3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.	4
4. Opinie odpowiednich organów.	6
5. Zgłoszone uwagi i wnioski.	6
6. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.	7
7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu.	7
8. Informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu.	8

1. Wstęp.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.), oraz ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm), Zarząd Powiatu Rawskiego, celem realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządził projekt „Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028”, oraz poddał go strategicznej ocenie, w ramach której została opracowana „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028”.

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art.17 ust.1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.), w 2021 roku Rada Powiatu Rawskiego podjęła Uchwałę Nr XXVIII/177/2021 z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2021-2024”. Niniejszy „Program...” jest kolejnym dokumentem tego rodzaju i obejmuje zadania, które będą realizowane w perspektywie do 2028 roku.

Podsumowanie opracowane jest na mocy art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), który zobowiązuje do załączenia do opracowanego dokumentu, w tym przypadku „Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028”, pisemnego podsumowania zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego),
3. zgłoszone uwagi i wnioski
4. wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
5. propozycje dotyczące metod i częstotliwości monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przyjęty dokument – Program ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028 wraz z podsumowaniem, zostanie przekazany Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Łodzi oraz Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi.

2. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Projekt Programu ochrony środowiska sporządzany jest przez organy samorządowe, w tym przypadku powiat, a jego opracowanie opiera się na współpracy i konsultacjach z podmiotami

i instytucjami oraz jednostkami, które zgodnie ze swoimi kompetencjami opiniują lub uzgadniają projekt Programu. Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przewiduje także udział społeczeństwa poprzez możliwość składania wniosków lub uwag do projektu Programu. W trakcie opracowywania Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028, rozważane były alternatywne sposoby rozwiązania kwestii ochrony środowiska, a jego ostateczna wersja stanowi kompromis pomiędzy zamierzeniami Powiatu a uwarunkowaniami przyrodniczymi i społeczno – gospodarczymi.

Realizacja zapisów Programu niewątpliwie przyczyni się do poprawy stanu środowiska i wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów naturalnych, przy jednoczesnym zachowaniu warunków do harmonijnego wzrostu gospodarczego.

Program ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028, odpowiada wymogom wynikającym z przepisów prawa i zawiera w szczególności: ocenę stanu środowiska, cele, zadania środowiskowe i ich finansowanie, harmonogram zadań, system realizacji. Uchwalony Program będzie dokumentem strategicznym wykorzystywanym jako instrument zarządzania środowiskiem. Będzie również dokumentem stanowiącym podstawę do ubiegania się o zewnętrzne środki finansowe na realizację przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska.

Po uchwaleniu Programu najważniejszym wskaźnikiem realizacji założonych w celów jest monitorowanie wykonania poszczególnych zadań w nim zawartych. Rada Powiatu będzie oceniała co dwa lata stopień wdrożenia Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028, za pomocą raportów, w myśl art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, co zapewni ciągły nadzór nad jego wykonaniem. W przypadku nieosiągnięcia zaplanowanych zamierzeń, koniecznym będzie dokonanie analizy sytuacji i poznanie przyczyny takiego stanu.

3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 57 i 58 w związku z art. 46 i 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, uzgodnili zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ww. dokumentu.

Nadrzędnym celem Prognozy oddziaływania na środowisko projektu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028, była analiza potencjalnych skutków, zarówno pozytywnych jak i negatywnych, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją zadań sformułowanych w projekcie Programu. Należy w tym miejscu zaznaczyć także, że przedmiotem analizy w aspekcie oddziaływań negatywnych było nie tylko wskazanie możliwości ich wystąpienia, ale również sformułowanie zaleceń mających na celu ich ograniczenie bądź wręcz zapobieżenie im.

W kontekście powyższego punktem wyjścia dla opracowania „Prognozy...” była analiza stanu aktualnego środowiska przyrodniczego na obszarze powiatu rawskiego oraz wskazanie najważniejszych problemów w tym zakresie.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania zadań wskazanych w „Programie...” na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi, a realizacja żadnego z proponowanych priorytetów, nie pociągnie za sobą stałego negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Negatywne oddziaływanie na środowisko ww. przedsięwzięć można w pierwszej kolejności minimalizować poprzez wybór najbardziej racjonalnej ich lokalizacji zapewniającej zarówno wymierny efekt ekologiczny jaki społeczno – ekonomiczny, czyli innymi słowy – równowagę przyrodniczą.

Warunkiem wyboru optymalnej lokalizacji jest analiza przepisów prawnych z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych, dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, Wojewódzki Plan Zagospodarowania Przestrzennego). Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko, tak więc proponowanie rozwiązań alternatywnych innych niż lokalizacyjne, nie ma uzasadnienia. W przypadku, gdy projekty inwestycyjne nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, stanu dróg poziomu edukacji ekologicznej, co negatywnie wpływać będzie na komfort życia i zdrowie mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich celów zapisanych w Programie pozwala na stwierdzenie, iż realizacja zapisów i postanowień analizowanego dokumentu doprowadzi do:

- wzrostu poziomu wiedzy ekologicznej mieszkańców powiatu,
- większego dostępu do informacji turystycznej,
- podniesienia poziomu wiedzy o możliwościach budowlanych na terenie powiatu (zagrożenia osuwiskowe),
- zwiększenia świadomości o stanie środowiska (badania, gleb, wykonanie map akustycznych, badania poziomu promieniowania elektromagnetycznego),
- zwiększenia powierzchni terenów z zielenią urządzoną – także wzdłuż dróg,
- poprawy skuteczności ochrony przeciwpowodziowej w celu ochrony mieszkańców i ich mienia,
- zwiększenia dostępności do dobrej jakości wody do picia ze względu na rozbudowę sieci wodociągowej,
- zmniejszenia zagrożenia dla wód i gleby z powodu ograniczenia zrzutu do rzek i potoków surowych ścieków,
- poprawy jakości środowiska, zachowania różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego,
- ograniczania zużycia zasobów środowiskowych,

- poprawy warunków zdrowia, życia i pracy mieszkańców powiatu oraz turystów wypoczywających na jego terenie.

4. Opinie odpowiednich organów.

Projekt Programu ochrony środowiska wraz z prognozą, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko został przekazany do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi celem zaopiniowania. Po zapoznaniu się z przesłanymi dokumentami, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zaopiniował projekt Programu wraz z prognozą, a wszystkie wniesione uwagi zostały uwzględnione w ostatecznej wersji dokumentu. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi zaopiniował bez zastrzeżeń oba dokumenty.

Projekt Programu ochrony środowiska, zgodnie z wymogami art. 17 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, został przekazany do zaopiniowania przez organ wykonawczy województwa. Zarząd Województwa Łódzkiego zaopiniował projekt dokumentu z uwagami, które zostały uwzględnione w ostatecznej wersji dokumentu.

5. Zgłoszone uwagi i wnioski.

Uwagi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi:

1. Zarówno projekt dokumentu pn. „Program ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028”, jak również prognoza oddziaływania na środowisko zawierają błędną identyfikację jednolitych części wód powierzchniowych występujących na obszarze powiatu rawskiego. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300).

Stanowisko autora: JCWP oraz JCWPd są zgodne z aktualnie obowiązującymi planami gospodarowania wodami.

2. identyfikację istniejących i zamkniętych składowisk odpadów lub ich części oraz terenów, na których gromadzone były odpady, na których występuje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska oraz wskazać planowane działania mające na celu ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania zanieczyszczeń z terenów innych niż składowiska odpadów, na których gromadzone były odpady,

Stanowisko autora: Wymienione istniejące instalacje na których gromadzone są odpady w rozdziale Gospodarowanie odpadami

3. identyfikację obszarów, na których prowadzona była działalność mogąca z dużym prawdopodobieństwem powodować historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 3 pkt 5a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.). W prognozie należy wskazać obszary wpisane do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska powinna być przeprowadzona na podstawie dostępnych

i aktualnych źródeł informacji istotnych dla oceny zagrożenia zanieczyszczeniem gleby lub ziemi na danym terenie oraz dostępnych i aktualnych badań zanieczyszczenia gleby i ziemi substancjami powodującymi ryzyko.

Stanowisko autora: Wymieniono i przeanalizowano HZPZ w Programie (rozdział 2.10.1.) oraz Prognozie.

4. Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pragnie zauważyć, że Pan Sebastian Kulikowski działający z pełnomocnictwa Starosty Rawskiego przy piśmie z 31 października 2024 r. oraz uzupełnieniu z 2 listopada 2024 r. przekazał prognozę oddziaływania na środowisko do projektu ww. dokumentu niezawierającą pełnej daty jej sporządzenia zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g ustawy ooś.

Stanowisko autora: Data sporządzenia Prognozy zawarta jest na pierwszej stronie „listopad 2024”. Jest to wystarczające określenie daty sporządzenia, która obejmuje datę w której opracowano dokument i przedstawiono do opiniowania. Miesiąc listopad 2024 obejmuje okres w którym opracowywano dokument.

6. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ocena transgranicznego oddziaływania na środowisko jest obligatoryjnym elementem analizy strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jest to wymóg przewidziany w prawie krajowym, a wynikający z przepisów prawa międzynarodowego.

Z treści art. 2 ust. 3 Konwencji z Espoo sporządzonej 25 lutego 1991 roku wynika, że procedurze oceny oddziaływań transgranicznych poddaje się przede wszystkim konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. W odniesieniu do inwestycji transportowych, podstawowe znaczenie dla oceny ryzyka wystąpienia oddziaływań transgranicznych mają nie emisje, ale miejsca realizacji przedsięwzięć. Zaproponowane w ramach projektu aktualizacji Programu działania w zakresie dziesięciu celów z różnych dziedzin środowiskowych, nie rodzą żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach projektu Programu ma charakter powiatowy i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny.

W związku z tym, w kontekście Programu ochrony środowiska dla powiatu rawskiego na lata 2025-2028, nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu.

Proces wdrażania Programu wymaga kontroli, której najważniejszym elementem jest ocena realizacji zadań z punktu widzenia osiągania założonych celów. Wdrażanie Programu ochrony środowiska będzie podlegało regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania działań/zadań,

- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem.

Z wykonania Programu Zarząd Powiatu powinien co dwa lata sporządzać raporty i przedstawiać je Radzie Powiatu, a także przekazywać do organu wykonawczego Województwa Łódzkiego.

W związku z tym dla wspomagania procesu monitorowania postępów w realizacji Programu wykorzystane zostaną wskaźniki realizacji Programu ochrony środowiska zestawione w tabelach celów i zadań środowiskowych.

Jednocześnie wskaźniki monitorowania jakości środowiska mają być narzędziem oceny realizacji Programu w momencie przygotowywania raportów z jego wykonania. Dlatego też istotnym jest, aby wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawskiego były spójne ze wskaźnikami monitorowania jakości środowiska określonymi w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego oraz Polityki Ekologicznej Państwa 2030.

Pozwoli to na wykonanie spójnych ze sobą raportów z realizacji Programów Ochrony Środowiska zarówno na szczeblu powiatowym, jak i wojewódzkim, a tym samym podsumowanie efektów prowadzonej polityki ochrony środowiska na terenie województwa łódzkiego.

Zgodnie z powyższym w każdym rozdziale, w każdej dziedzinie środowiskowej w rozdziale 3.1 Programu, wskazano wskaźniki wraz z wartościami bazowymi i docelowymi zgodne ze wskaźnikami wymienionymi w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego oraz w Polityce Ekologicznej Państwa 2030. Określono te wskaźniki, które możliwe są do określenia na poziomie Powiatu. Źródło wskaźników określono w nawiasie.

Za dwa lata w trakcie wykonywania Raportu z realizacji POŚ i po określeniu wartości wskaźników możliwa będzie ocena czy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawskiego jest wdrażany w zakładanym stopniu czy zadania są realizowane w planowanym tempie i czy możliwa jest całościowa realizacja Programu do końca okresu programowania.

8. Informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu.

Zarząd Powiatu Rawskiego zapewnił udział społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu ochrony środowiska podając poprzez obwieszczenie do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z projektem Programu ochrony środowiska wraz z prognozą oddziaływania na środowisko ww. dokumentu. Obwieszczenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, Urzędu Miasta Rawa Mazowiecka, Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, Urzędu Miasta i Gminy Biała Rawska, Urzędu Gminy Sadkowice, Urzędu Gminy Regnów, Urzędu Gminy Cielądz oraz udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej. Ponadto poinformowano społeczeństwo o możliwości wniesienia uwag w terminie 21 dni od daty publikacji.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania

na środowisko konsultacje społeczne trwały 21 dni. W tym czasie zainteresowani mogli zgłaszać uwagi i zastrzeżenia do dokumentu.

W trakcie trwania konsultacji nie wniesiono uwag ani zastrzeżeń do projektu Programu ochrony środowiska oraz do prognozy oddziaływania na środowisko ww. dokumentu.

Program ochrony środowiska dla powiatu rawskiego został przyjęty Uchwałą nr XV/79/2025 Rady Powiatu Rawskiego z dnia 29.01.2025 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Rawskiego na lata 2025-2028”.